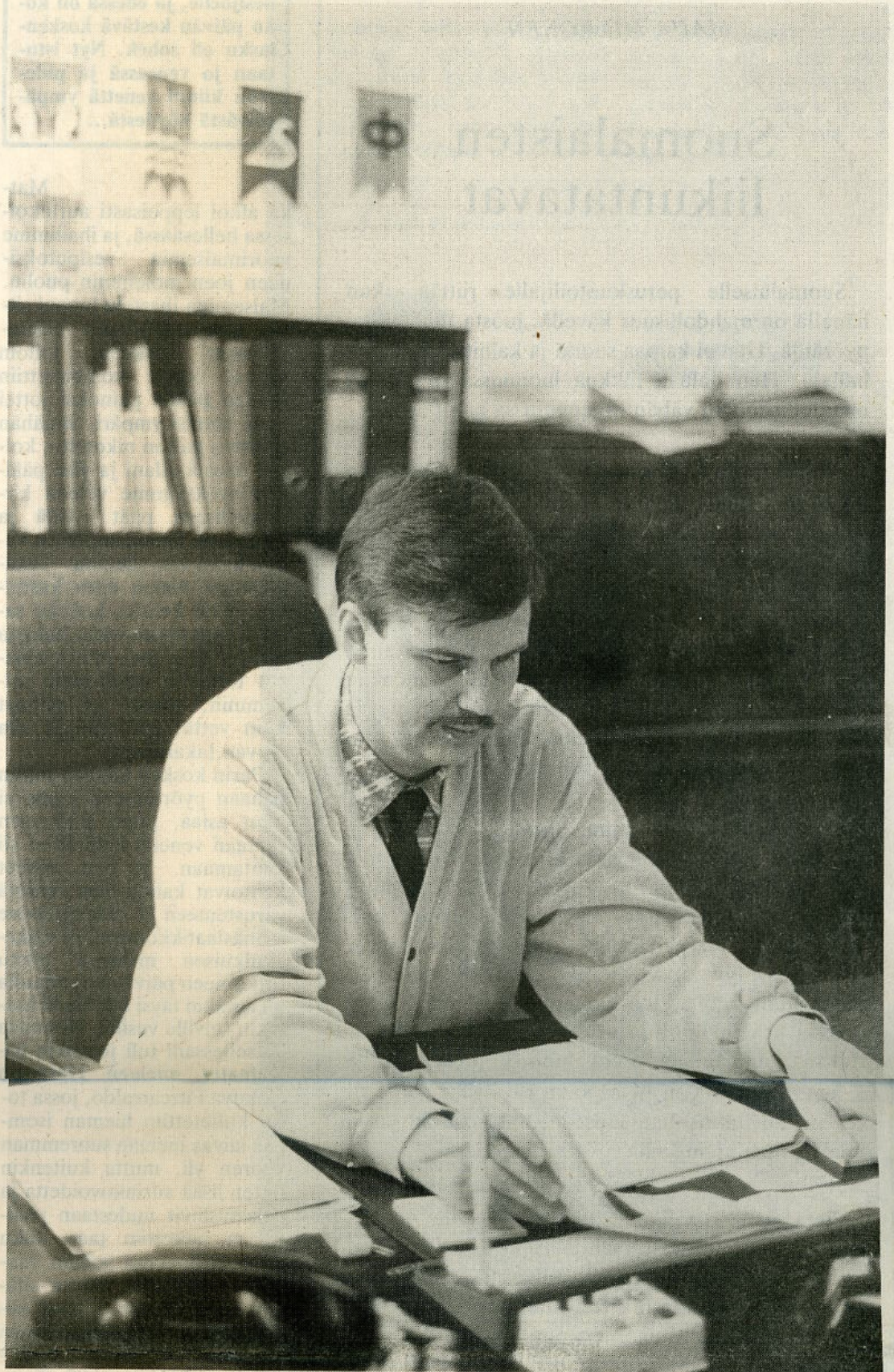

Pappisen oireet viittavat musiikinarkomaniaan

Pedagoginen lahjakkuus ei siedä laiskottelua.

Seuraava vapaapäivä löytyy kalenterista vappuna...

"Kuurossa mukana olevat saavat kokea me-henkeä, jota on muualta nykyään vaikea löytää." Kuva laululeiriltä, jossa työtä tehtiin kymmeniä tunteja. Eipä ihme, että kuoron sihteerii, Jarmo Aroakin, välillä väsytti.

29-vuotias vt.rehtori tekee 12-tuntisia päiviä

Kari Pappinen ei tänäänkään vietä vapaa-päivää -eilisestä Laulu-Jaakkojen karonkasta huolimatta. 29-vuotias Keski-Pohjanmaan Musiikkiopiston vt.rehtori selaa almanakkaansa työhuoneessaan: seuraava lomapäivä löytyy vapun kohdalta.

Mies sanoo itse valinneensa osansa ja nauttivansa siitä. Tosin rehtorin kansliatyöt nielaisevat häneltä omaa harjoitteluaikaa. Niiden lisäksi Pappista työllis-

tää trumpetinsoiton lehtoraatti, kuoronjohtajan työ Kokkolan nuoris- ja poikakuorossa, Keski-Pohjanmaan Kamarikuorossa ja tietenkin Pietarsaaren Laulu-Jaakoissa. Keikkaluonteisesti hän tänä vuonna toimii vielä Pietarsaaren Orkesterin taiteellisena johtajana.

Oireet viittaavat työnarkomaniaan. Sen Pappinen tunnustaa itse.

Kari Pappinen myöntää, että kevätkonserttien summa on nyt hengästyttävimmillään. Suomessa kun jokaisen kuoron kunnia-asia on esittää työkauden näytönsä juuri keväällä. Pappinenkin harmittelee käytäntöä varsinkin, kun konsertit saattavat olla päällekkäin.

— Kyllä esierikiksi kulttuurisiteerin tule pystyä koordinoimaan, ettei näin pääse käymään. Pappisen mielestä konsertit voitaisiin järjestää syksyllä tai helmikuun tienoissa. Jos niitä olisi useamman kerran vuodessa, kasvaisi ehkä kuoron ja yleisön omaksumiskyky.

— Yleisöllekin konsertissa käymisestä saattaa tulla rypyttyänsä velvollisuus...

Ehdoton auktoriteetti

Kari Pappinen ei ole boheemityyppi — vaikka taitelijajonkin. 29-vuotias mies on ensimmäisessä työpaikassaan ja luo uraa. Hän on niitä, joilla laskeaan olevan edessään suuri tulevaisuus. Pappinen lie-nee myös pedagoginen lahjakkuus. Asiallisella ja päteväällä nuorella miehel-

lä on sitä mitä nimitetään karismaksi.

Pappinen johtaa neljää aivan erityyppistä kuoroa, mutta ei suostu nimeämään niistä suosikkiaan. Kuoroilla on hyviä ja huonoja harjoituksia - ja niissä niillä on omat puolensa.

— Vilkasikäisistä koostuvan poikakuoron kanssa on jännä tehdä työtä. Mutta kaksi tuntia heidän harjoittamistaan vastaa yhdeksää tuntia laululeirillä mieskuoron kanssa. Sekakuoroa Pappinen kuvaa kaikkein monipuolisimmaksi: skaala on laaja ja sekakuoroille on sävelletty eniten. — Sekakuoron johtaminen on taiteellisesti haastavinta.

Nuorisokuorolaisiaan hän kehuu hämmästyttävän lahjakkaiksi, vaikka puolet väestä on uusia. — Heille vaikeidenkin asioiden omaksuminen on helppoa.

Pappinen toteaa, että auktoriteetti on pitkälle persoonallisuuskysymys. On kyettävä luomaan kontakti kuoroon ja saatava siitä ulos mitä tarkoittaa. — Se on pitkälle psykologiaa. Täytyy luoda motivaatio, tekniikan tulee olla kunnossa, mutta vaaditaan tässä näyttelijänkin taitoja.

Ja kun edessä on puolisen sataa eri ikäistä mies-

tä, on johtajuuden oltava selvä.

— Auktoriteetin luomiseen on erilaisia keinoja. En minä hirveästi huuda enkä räyhää. Kun motiivointi on kunnossa ei kukaan ole ongelma. Johtajan on tiedettävä mitä haluaa ja miksi. Räyhäily menettää nopeasti tehonsa.

Kunnioitan niitä

Pappinen tosin myöntää, että pari viikkoa sitten tuli räyhättyä Laulu-Jaakoille. Laululeirillä kuoro valmentautui konserttiaan varten — ja tuntiin työ tuotti tulosta. Mutta pääasiainen teki tepposet ja laiskuutta kuoronjohtaja ei siedä.

— Harjoitukset ovat sataprosenttista työtä. Aina on yritettävä tosissaan — ei vain silloin kun sattuu olemaan hyvä päivä.

Pappinen sanoo kunnioittavansa amatöörikuorolaisia. He kun opiskelevat ilman nuotinlukutaitoa. — Meillä on pahuksen vaikeita kappaleita, on hämmästyttävää, että he pystyvät kantapään kautta omaksumaan vaikean tunnin konserttiohjelmiston.

— Amatöörikuorojen ongelmana on unohtami-

nen. Ammatillaiset kertaavat ohjelmiston nuotteista, mutta kun opetellaan "ulkoa", vaatii taso monikertaista työtä.

Pappisen mielestä amatöörikuoro voi päästä ammatillaisiakin parempaan tulokseen.

— Mutta on arvioitava

"Ihailen niitä."

ihmisten voimavarat. Se mikä vie ammattikuorolta 10 tuntia, voi tietää amatööreille 100 tunnin harjoittelua. Ilman muuta nuorinlukutaitoisella on helpompaa.

Musiikki-narkomaniaa

Pappisen musiikillinen tausta on vahva. Hän on kouluttanut itsensä Jyväskylän musiikkiluokkien ja konservatorion kautta Sibelius Akatemiaan, josta hän valmistui musiikkiteiden kandidaatiksi pääaineenaan trumpetin soitto ja sivuaineina orkesterin ja kuoron johtaminen. Tällä hetkellä työ painottuu sivuaineisiin päin.

Kokemusta tulee vain käytännön kautta. Pappinen johti Helsingissä mm. Kilven kuoroa, joka voitti pari vuotta sitten Walesissa kansainvälisen kilpailun kansanlaulujen sarjassa. Mieskuoroista on kokenut karttunut Helsingin Poliisilaulajien johdossa.

Hän kertoo musiikkovaimonsa kanssa "haisteleen" vuoden verran Kokkolan ja Kaustisten ilmapäättöä, ennenkuin muuttopäätös syntyi. Nyt työtä riittää — aina 12-tuntisiin tauottomiin päiviin.

— Työni on haaste niin kauan kuin ei ole pakko tehdä ja tämä miellyttää. Perheen "lapsellistuminen" tietenkin muuttaisi ajankäyttöä, toteaa hän.

Hän sanoo vastikään ihmetelleensä muiden konservatorion opettajien kanssa sitä, miten alueella on musiikillisesti poikkeuksellisen lahjakasta väkeä.

— Ehkä salaisuus on kansanmusiikissa, juuris- siinä mullassa. Ja toki täältä on löytynyt henkilöitä, jotka ovat tehneet työtä musiikkilämän eteen. Kokkolassa se on mahdollottoman vireää.

Pietarsaarta Pappinen ei sano tuntevansa kovin hyvin. — Orkesteri on noususuhteissa. Tämä vuosi on taiteellisesti yksi sen parhaimmista. Minusta tuntuu, että orkesteriin suhtautuminen on muuttunut: sitä pidetään enemmän ammattibändinä, vaikka onhan mukana harastajiaakin.

— Uusi sali virkistää varmasti musiikkilämää.

Kriitikkoja tarvitaan

Pappinen sanoo odottavansa laulajilta työhaluja. Ei valtavaa lahjakkuutta — vaikka etuhan se tietysti on. Jokainen työskentelee omien resurssiensa puitteissa. Hän muistuttaa, ettei yksi konsertti kaada maata. Epäonnistuminen ja onnistuminen taas ovat vaikeasti määriteltävissä. Jos yksikin kappaleista menee "täydellisesti"...

— Konsertti voi mennä nuotilleen oikein, mutta se ei tee siitä onnistunutta. Fiilingillä ei saa peittää virheitä. Mutta mitä parempi tulkinta ja intensiivisempi yleisö, sitä enemmän esitykseen mahtuu virheitä.

Kari Pappinen mielestä kriitikot ovat tarpeellisia. — On muistettava, että kysymyksessä on yhden ihmisen subjektiivinen näkemys, mutta mielenkiintoista — sitä kritiikki aina on.

Pappinen toivoo yleisöltä aktiivisuutta, uskallusta ottaa rohkeasti kantaa. Konserttitilanteen ei tarvitse olla jännä ja kahlitseva. Yleisöllä voi olla hauskaa. Suomessa kaikenlaiset konsertit kantavat juhlaista rypyttyänsä lauhasta. Se voi Pappisen mielestä olla vieroittamassa väkeä esimerkiksi orkesterikonserteista.

Tunneperäisesti ei pidä sitoutua

Kari Pappinen johtaa neljää eri kuoroa. Eikö se ole vaikeaa?

— Työhön pitää suhtautua ammattimaisesti, tunteiluun ei ole varaa. On tietenkin hetkiä, jolloin johtaja voi olla ylpeä kuorostaan. Juhlakonsertissaan johtaja analysoi, tekee merkintöjä itselleen, se on puhtaasti ammattityötä.

— Tietenkin konsertin "onnistuminen" vaikuttaa jatkosuunnitelmiin. Mihin on varaa pyrkiä.

— Laulu-Jaakot on nyt ryhmitelty uudestaan, kvarteteittain sekaisin. Se antaa paremmat mahdollisuudet puhtauteen. Jokaisella on vastuu osaamisestaan, kukaan ei voi tuudittautua siihen, että muut osaavat stemman. Tämä on mielenkiintoista ja kuorolle aivan uusi aste.

Esiintymistilanteessa onnistuminen on Pappisen mukaan yläpäästä kiinni. Silloin isoakin miestä jännittää.

— Poliisilaulajat ylsivät konserteissa harjoituksia parempaan suoritukseen. Laulu-Jaakoilla on vähän päinvastoin. Tarvitaan lisää itseluottamusta, tunnetta, että esiintyessä vastaa pääsen näyttämään. Laulajalle koko keho on instrumentti ja kipsissä oleminen kuuluu konsertissa. Tämä on kuin urheilussa valmentautumista: kunnon ajoituksen on osuttava kohdalleen.

— Johtajan kannalta on tietenkin inhottavaa, jos harjoituksissa ylletään hyvään tulokseen, mutta esiintyessä ollaan kipsissä. Pappinen valmistautui perjantaina Jaakkojen kenraaliin.

— Sali on varattu ilman ajallista takarajaa.

Tuula Kojola